

AGION

Jaarverslag 2020

INHOUDSTAFEL

1 | OVER AGION

- 1.1 Situering AGION
- 1.2 Opdracht AGION

2 | MASTERPLAN SCHOLENBOUW

3 | CIJFERS 2020

- 3.1 Jaarbudget
- 3.2 Betalingen
- 3.3 Waarborgverlening
- 3.4 De lijst met subsidieaanvragen
- 3.5 Het principeakkoord
- 3.6 Investerings in Brussel en de Rand
- 3.7 Gunningen

4 | CAPACITEIT

5 | DBFM

- 5.1 Scholen van Morgen
 - 5.1.1 182 individuele projecten
 - 5.1.2 Stand van zaken 2020
- 5.2 Nieuw projectspecifiek DBFM-programma

6 | HUUR

7 | FOCUS OP SCHOOLGEBOUWEN VAN DE TOEKOMST

- 7.1 Klimaatmaatregelen
- 7.2 Asbestverwijdering in scholen
- 7.3 Multifunctionaliteit

8 | PASSIEFSCHOLEN

9 | COMMUNICATIE, SENSIBILISERING EN ADVIESVERLENING

WOORD VOORAF

De Vlaamse Regering keurde op 10 juli 2020 de conceptnota goed van het Masterplan Scholenbouw 2.0. Dit masterplan wil via verschillende doelstellingen en acties, de noden en uitdagingen in het schoolpatrimonium aangaan.

Het plan behandelt vijf belangrijke doelstellingen:

- Investerings in de vervanging van de bestaande schoolinfrastructuur
- Investerings in uitbreidingen om de capaciteitstekorten aan te pakken
- Alternatieve financiering van schoolinfrastructuur
- Evolueren naar multifunctionele infrastructuur
- Zorgen voor een infrastructuur met aandacht voor klimaat, duurzaam bouwen en effectieve leeromgevingen.

Meewerken aan de uitvoering van deze boeiende doelstellingen loopt als een rode draad doorheen de werkzaamheden van AGION.

AGION blikt in dit jaarverslag even terug op de verwezenlijkingen van 2020.

In 2020 keurde het agentschap € 236 169 241 aan subsidies voor scholenbouwprojecten goed. € 150 460 828 gaat naar grote nieuwbouw- en renovatieprojecten. Het overige deel is bestemd voor verbouwingswerken voor vernieuwing van het bestaande schoolpatrimonium.

Daarnaast kende de raad van bestuur van AGION in totaal € 31 531 631 aan capaciteitsmiddelen toe: goed voor in totaal 4 278 nieuwe plaatsen in het gesubsidieerd onderwijs.

Binnen het DBFM-programma 'Scholen van Morgen' ondertekenden in 2020 zes schoolbesturen een individueel DBFM-contract. Daardoor kwam het totaal aantal ondertekende individuele DBFM-contracten eind 2020 op 181. In 2020 werden ook tien nieuwe werven opgestart en drie projecten opgeleverd.

Voor het projectspecifieke DBFM-programma werden vijf clusters gepubliceerd. Zo zijn reeds elf van de dertien clusters gepubliceerd.

Het agentschap publiceerde in 2020 de derde editie van de schoolgebouwenmonitor, verstuurde tien digitale nieuwsbrieven 'Focus op scholenbouw' en maakte zijn aanvraagformulieren gebruiksvriendelijker.

Daarnaast zette AGION in 2020 vol in op de sensibilisering en communicatie rond ventilatie en goede luchtkwaliteit om de verspreiding van het COVID-19 virus in scholen te voorkomen:

- Met een extra rubriek ventilatie op de website en de uitbreiding van de bestaande rubriek binnenluchtkwaliteit
- Met extra aandacht voor het thema in zijn maandelijkse digitale nieuwsbrieven 'Focus op scholenbouw', in de rubriek 'In de kijker' op de homepage van de AGION website en in de correspondentie met de schoolbesturen

Het agentschap maakte ook deel uit van de werkgroep ventilatie binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming.

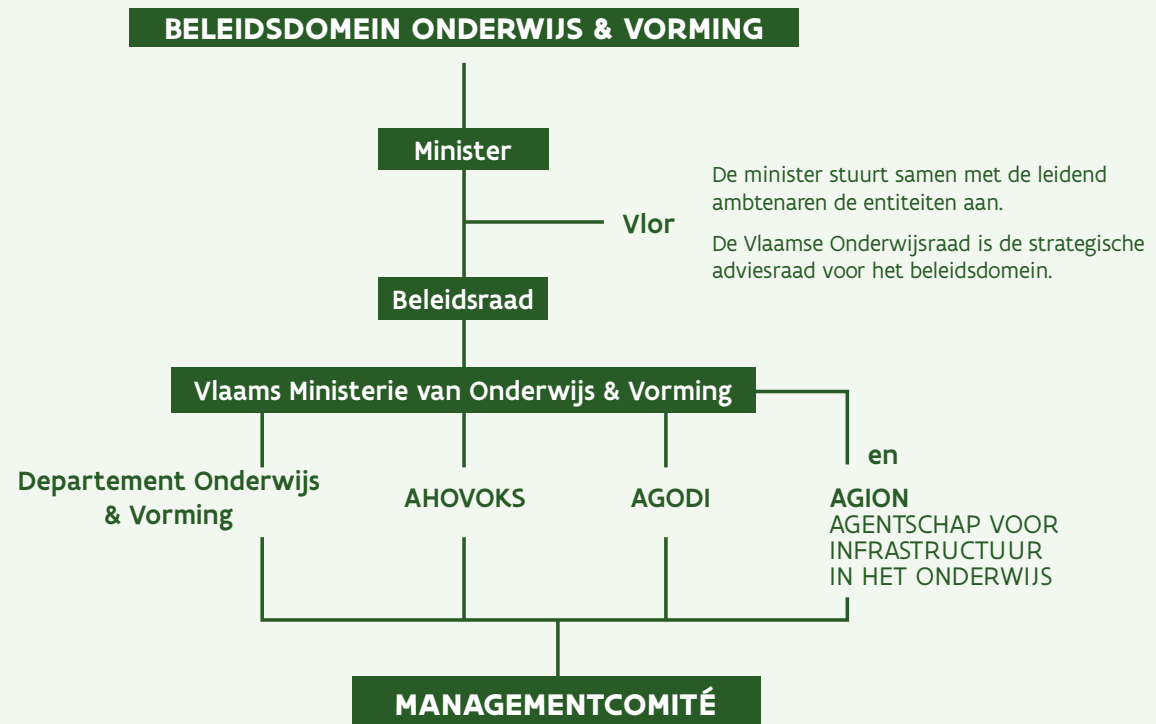
Jean Eliaerts
Afgevaardigd bestuurder

1 | OVER AGION

1.1 SITUERING AGION

AGION, voluit Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, is één van de entiteiten die samen de Vlaamse onderwijsadministratie vormen. Op 31 december 2020 telde het agentschap 70 personeelsleden; 43 vrouwen en 27 mannen.

AGION
70
personeelsleden

AGION IS EEN PUBLIEKRECHTELIJK EXTERN VERZELFSTANDIGD AGENTSCHAP MET EEN RAAD VAN BESTUUR VAN 17 LEDEN. DE RAAD STUURT HET AGENTSCHAP AAN.
DE RAAD VAN BESTUUR TELDE OP 31 DECEMBER 2020 12 STEMGERECHTIGDE LEDEN:

TERUG
NAAR
INHOUDS-
TAFEL

DE RAAD VAN BESTUUR IS VERANTWOORDELIJK VOOR:

- het opstellen van de begroting
- het goedkeuren van subsidiedossiers
- het opstellen van het ondernemingsplan

DE AFGEVAARDIGD BESTUURDER HEEFT DE VOLGENDE BEVOEGDHEDEN:

- het goedkeuren van de subsidieaanvragen voor de verschillende afwijkende subsidieprocedures (o.a. de verkorte procedure, spoedprocedure en kleine verhogingen van reeds goedgekeurde aanvragen)
- het dagelijks bestuur met onder andere
 - het personeelsbeleid
 - het financieel beleid
 - het beheer van de eigen infrastructuur
 - de communicatie
- de coördinatie, sturing en regie van de publiek-private samenwerking voor schoolinfrastructuur (DBFM 'Scholen van Morgen', projectspecifieke DBFM)

1.2 DE OPDRACHT

AGION

SUBSIDIEERT:

- de aankoop
 - de nieuwbouw
 - de verbouwing
 - de eerste uitrusting
- van schoolgebouwen voor het niet-hoger onderwijs. AGION zorgt voor de coördinatie en de betoelaging van de scholen die deelnemen aan het DBFM-project. 'Scholen van Morgen' en voor de uitwerking van het projectspecifieke DBFM-programma.

DOET AAN:

- kennisopbouw rond schoolinfrastructuur
- sensibilisering, advisering en ondersteuning van schoolbesturen op het vlak van kwaliteitsvolle scholenbouw

De realisatie van schoolinfrastructuur is niet het verhaal van AGION alleen. Het agentschap zet met verschillende partners netwerken op, sluit samenwerkingsverbanden af of zet aangegane engagementen verder om in concrete beleidsactiviteiten.

« De realisatie van schoolinfrastructuur is niet het verhaal van AGION alleen. »

CVO De Verdieping Heusden-Zolder @ Vandenbroele-Griet Janssens

2 | MASTERPLAN SCHOLENBOW

De Vlaamse Regering keurde op 10 juli 2020 de conceptnota goed van het Masterplan Scholenbouw 2.0. Dit masterplan wil via verschillende doelstellingen en acties, de noden en uitdagingen in het schoolpatrimonium aangaan.

Het plan bestaat uit vijf belangrijke doelstellingen.

1 INVESTERINGEN IN DE VERVANGING VAN DE BESTAANDE SCHOOLINFRASTRUCTUUR

Deze legislatuur wordt er voor 500 miljoen euro extra geïnvesteerd in onderwijsinfrastructuur.

2 INVESTERINGEN IN UITBREIDINGEN OM DE CAPACITEITSTEKORTEN AAN TE PAKKEN

De Vlaamse Regering heeft als ambitie om voor elk kind een kwaliteitsvolle plaats in het onderwijs te garanderen. De focus ligt vooral op de bouw van nieuwe schoolgebouwen in het secundair onderwijs, waar de komende jaren de noden het hoogst zullen zijn.

3 ALTERNATIEVE FINANCIERING VAN SCHOOLINFRASTRUCTUUR

Alternatieve financiering kon in het verleden al op zeer grote interesse rekenen van de scholen en heeft ook geleid tot concrete realisaties. [Het DBFM-programma Scholen van Morgen](#) had onmiskenbaar een belangrijke invloed op hoe omgaan met en investeren in schoolinfrastructuur. Momenteel wordt ook [het huidig projectspecifieke DBFM-programma](#) uitgevoerd. Daarnaast plant minister Ben Weyts een bijkomende totale investeringsgolf via alternatieve financiering van ongeveer 1 miljard euro. Hierbij is het de beleidsintentie om de beschikbare spaargelden te mobiliseren voor de financiering van nieuwe DBFM-projecten. Daarnaast voorziet het Masterplan een jaarlijkse oproep voor huursubsidies telkens in het najaar van de komende jaren.

4 EVOLUEREN NAAR MULTIFUNCTIONELE INFRASTRUCTUUR

Demografische ontwikkelingen en de beperkte ruimte in Vlaanderen en Brussel zetten aan tot het effectief delen van schoolinfrastructuur. Maar ook de budgettaire context dwingt ons om de geïnvesteerde scholenbouwmiddelen zo efficiënt mogelijk in te zetten en zo goed mogelijk te laten renderen. Schoolgebouwen van de toekomst moeten daarom ook multifunctioneel zijn. Daarom verkiest Vlaams minister van Onderwijs bij voorkeur voor de principiële verplichting voor de openstelling van schoolinfrastructuur in combinatie met het blijven informeren en sensibiliseren over dit thema. Hij wil scholen ook stimuleren om hun schoolspeelplaatsen gevarieerd in te richten met aandacht voor groen en beweging.

5 ZORGEN VOOR INFRASTRUCTUUR MET AANDACHT VOOR KLIMAAT, DUURZAAM BOUWEN EN EFFECTIEVE LEEROMGEVINGEN

De Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen bepaalt dat vanaf 2021 alle nieuwe schoolgebouwen bijna-energie neutraal (BEN) moeten zijn. Daarnaast ligt de klemtoon ook op duurzaam bouwen. Een duurzaam gebouw heeft aandacht voor veel meer dan het energieverbruik alleen: duurzaam ruimtegebruik, duurzame mobiliteit, duurzaam afvalbeleid, sociale duurzaamheid, duurzaam watergebruik, enz. De CO₂-neutraliteit is slechts één van de verschillende aspecten die men moet uitwerken om een duurzaam gebouw te krijgen. Ook is het belangrijk dat zowel nieuwe, gerenoveerde als bestaande schoolgebouwen het onderwijs effectief ondersteunen. Het gaat over kwaliteiten die te maken hebben met functionaliteit, belevingswaarde of binnenklimaat, waarvan we weten dat ze een invloed kunnen hebben op de kwaliteit van het onderwijs.

Centrumschool De Knipoog - Tollembeek @ Sepp van Dun

3 | CIJFERS 2020

3.1 JAARBUDGET

AGION kan rekenen op kredieten ingeschreven in de Vlaamse begroting om engagementen voor infrastructuurdossiers aan te gaan.

In 2020 was er € 226 722 471 beschikbaar voor het gesubsidieerd niet-hoger onderwijs. Opgesplitst betekende dit € 39 372 139 voor het officieel gesubsidieerd onderwijs en € 187 350 332 voor het vrij gesubsidieerd onderwijs.

3.2 BETALINGEN

De scholen bezorgen de facturen van de uitgevoerde werken aan AGION om hun subsidies te verkrijgen. Om deze facturen te kunnen betalen, voorziet de begroting betalingskredieten voor AGION. De uitgevoerde subsidie-uitgaven voor 2020 binnen de reguliere financiering en het DBFM-programma 'Scholen van Morgen' geven volgend overzicht:

OMSCHRIJVING	DBFM	Reguliere financiering
Vrij gesubsidieerd onderwijs	€ 56 877 000	€ 157 385 000
Gemeentelijk gesubsidieerd onderwijs	€ 11 371 000	€ 47 333 000
Provinciaal gesubsidieerd onderwijs	€ 1.333 000	€ 7 601 000
GO!	€ 18 366 000	
Totaal	€ 87 947 000	€ 212 319 000

3.3 WAARBORGVERLENING

AGION subsidieert niet de totale kostprijs van het infrastructuurproject. Afhankelijk van het onderwijsniveau moet de inrichtende macht 30% (basisonderwijs) of 40% (de andere onderwijsniveaus) van de investeringskost zelf financieren. De inrichtende macht of het schoolbestuur van het gesubsidieerd onderwijs kan hiervoor een lening aangaan. AGION kan een waarborg verlenen voor de terugbetaling van kapitaal, intresten en bijhorende kosten van deze leningen.

ZELFFINANCIERING		AGION
basisonderwijs	30% +	70%
andere onderwijsniveaus	40% +	60%

De leningen moeten worden aangegaan bij een financiële instelling erkend door de Vlaamse Regering en hun looptijd mag de duur van 20 jaar (exclusief de opnameperiode) niet overschrijden.

Een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse ministers van Financiën en Onderwijs en AGION enerzijds en de Federatie voor de Belgische financiële sector anderzijds geeft de scholen een ruime keuze aan vaste of variabele intrestvoeten en verschillende herzieningstermijnen voor deze leningen.

3.4 DE LIJST MET SUBSIDIEAANVRAGEN

De inrichtende machten of schoolbesturen van de onderwijsinstellingen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) uit de gesubsidieerde vrije en officiële sector kunnen voor investeringen in hun onderwijspatrimonium een relatief eenvoudige subsidieaanvraag indienen bij AGION.

Welke procedure een inrichtende macht best volgt, hangt af van de aard en de (geraamde) kostprijs van de geplande bouw- of verbouwingswerken en van het onderwijsnet waartoe de inrichtende macht behoort. Afhankelijk van de gevolgde procedure doorloopt de aanvraag een wachttijd vooraleer de behandeling opstart.

Voor de aanvragen van het officieel gesubsidieerd onderwijs, worden de aanvragen goedgekeurd in overleg met de Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten (OVSG) voor het gemeentelijk onderwijs en het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV) voor het provinciaal onderwijs. Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs worden de aanvragen chronologisch behandeld.

Op 1 januari 2021 telde de samengestelde lijst met subsidieaanvragen voor het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs 1751 dossiers voor een geraamd subsidiebedrag van € 3 684 093 714. Dit is de optelsom van alle subsidieaanvragen die AGION over de jaren heen heeft ontvangen. Op het moment dat een dossier in aanmerking komt voor goedkeuring ontvangt het schoolbestuur een uitnodiging om het bouwprogramma van hun dossier(s) te actualiseren. Op 1 januari 2021 was een bedrag van € 801 526 181 in actualisatie.

Hieronder een opsplitsing tussen het vrij gesubsidieerd onderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs (gemeentelijk en provinciaal).

OMSCHRIJVING	Aantal dossiers	Raming subsidie
Vrij gesubsidieerd onderwijs	1 548	€ 3 228 122 701
Officieel gesubsidieerd onderwijs (gemeentelijk)	200	€ 451 150 882
Officieel gesubsidieerd onderwijs (provinciaal)	3	€ 4 820 131
Totaal	1 751	€ 3 684 093 714

TERUG
NAAR
INHOUDS-
TAFEL

VBS Lucernacollege - Anderlecht @ Sepp van Dun

3.5 HET PRINCIPEAKKOORD

Enmaal de wachttijd doorlopen, kan de behandeling van het subsidiedossier starten. De inrichtende macht ontvangt de vraag om het ingediende dossier te actualiseren. AGION neemt vervolgens een principiële beslissing over het bouwprogramma en het toe te kennen subsidiebedrag.

In 2020 keurde AGION voor € 236 169 241 aan subsidiebedragen goed. Per net bedroeg dit respectievelijk € 38 715 962 (officieel gemeentelijk onderwijs), € 2 296 683 (officieel provinciaal onderwijs) en € 195 156 596 (vrij gesubsidieerd onderwijs). Ruim 150 miljoen euro ging naar grote werken zoals een volledige nieuwbouw. Het resterende bedrag ging naar kleinere verbouwings- en renovatiewerken die bestaande schoolgebouwen moderniseren en duurzamer maken.

Als we het aandeel goedgekeurde standaardprocedures voor nieuwbouw en substantiële verbouwing van 2020 vergelijken met 2015 stellen we vast dat het totale budget voor deze procedures in het gesubsidieerd vrij onderwijs de voorbije jaren gestegen is. In 2015 bedroeg het aandeel standaardprocedures € 67 905 879,67 in 2020 € 109 448 183.

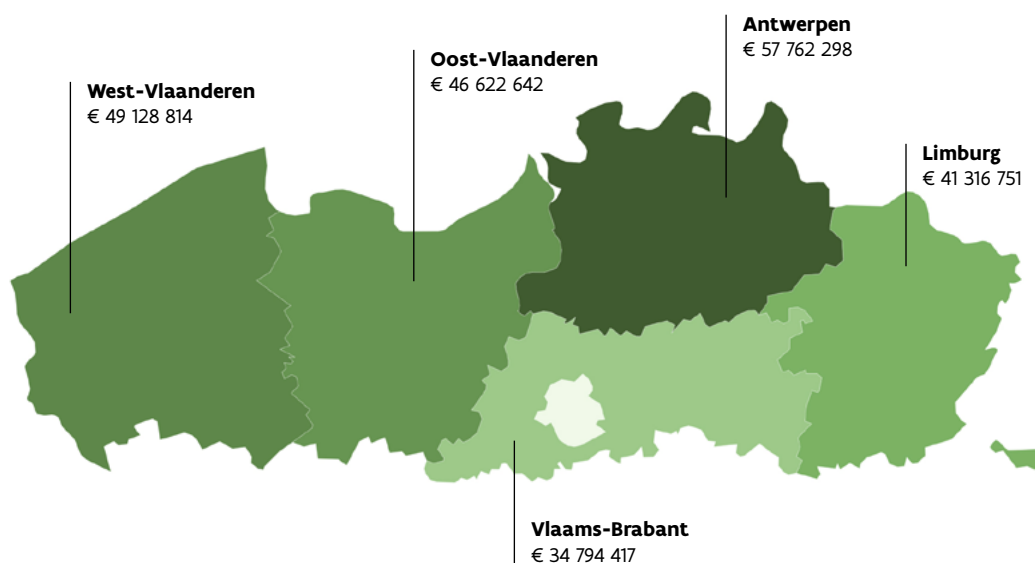
Ook het gemeentelijk onderwijs investeert reeds langer in grotere (ver)bouwprojecten.

Type	Vrij gesubsidieerd onderwijs	Officieel gesubsidieerd onderwijs (gemeentelijk)	Officieel gesubsidieerd onderwijs (provinciaal)	Totaal
Standaardprocedure	€ 109 448 183	€ 38 715 962	€ 2 296 683	€ 150 460 828
Verkorte procedure	€ 34 926 804			€ 34 926 804
Uitzonderingsprocedure	€ 50 149 714			€ 50 149 714
Spoedprocedure	€ 631 895			€ 631 895
Totaal	€ 195 156 596	€ 38 715 962	€ 2 296 683	€ 236 169 241

SUBSIDIES PER GEMEENTE (EURO)

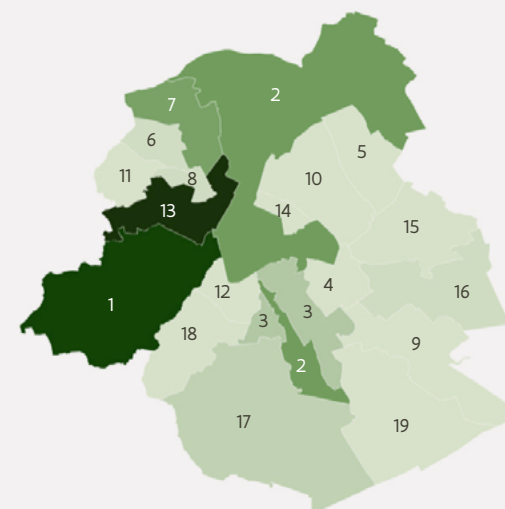
Aalst	3 840 662	Brasschaat	318 906	Ham	-	Kinrooi	1 699	Maasmechelen	3 223 086	Ravels	-	Wilvorde	1 203 212
Aalter	2 230 746	Brecht	266 652	Hamme	9 405	Kluisbergen	-	Machelen	3 324 284	Retie	552 997	Vleteren	92 347
Aarschot	362 433	Bredene	128 005	Hamont-Achel	103 003	Knokke-Heist	252 273	Maldegem	5 817	Riemst	1 804 088	Voeren	-
Aartselaar	1 047 310	Bree	1 685 378	Harelbeke	311 462	Koekelare	18 632	Malle	396 023	Rijkvorsel	17 847	Vorselaar	158 563
Affligem	79 868	Brugge	3 088 428	Hasselt	10 718 342	Koksijde	140 215	Mechelen	1 718 984	Roeselare	5 891 959	Vosselaar	-
Alken	8 737	Buggenhout	-	Hechtel-Eksel	2 783	Kontich	179 267	Meerhout	758 937	Ronse	1 512 251	Waasmunster	-
Alveringem	149 819	Damme	25 302	Heers	-	Kortemark	124 413	Meise	5 574	Roosdaal	366 087	Wachtebeke	-
Antwerpen	27 490 752	De Haan	139 615	Heist-op-den-Berg	1 938 563	Kortenaken	52 381	Melle	3 681 042	Rotselaar	451	Waregem	3 708 684
Anzegem	232 836	De Panne	87 450	Hemiksem	3 984 432	Kortenberg	-	Menen	608 416	Ruiselede	19 733	Wellen	102 025
Ardooie	134 076	De Pinte	-	Herent	796 829	Kortesseem	-	Merchtem	135 407	Rumst	213 760	Wemmel	128 284
Arendonk	178 646	Deerlijk	3 550 450	Herentals	1 530 754	Kortrijk	6 191 576	Merelbeke	121 672	Schelle	929 387	Wervik	-
As	84 512	Deinze	367 705	Herenthout	15 133	Kraainem	-	Merkspas	6 279	Scherpenheuvel-Zichem	101 476	Westerlo	270 814
Asse	172 676	Denderleeuw	1 190 868	Herk-de-Stad	1 788	Kruikebeke	167 656	Mesen	95 890	Schildes	1 265 658	Wetteren	414 122
Assenede	123 744	Dendermonde	2 827 794	Herne	-	Kruisem	36 031	Meulebeke	392 814	Schoten	667 617	Wevelgem	-
Avelgem	98 187	Dentergem	1 397	Herselt	36 494	Kuurne	990 925	Middelkerke	100 432	Sint-Gillis-Waas	-	Wezembeek-Oppem	633 389
Baarle-Hertog	-	Dessel	-	Herstappe	-	Laakdal	789 736	Moerbeke	102 025	Sint-Genesius-Rode	2 085 046	Wichelen	13 893
Beernem	370 254	Diepenbeek	100 092	Herzele	1 596 410	Laarne	102 025	Mol	1 260 992	Sint-Gillis-Waas	-	Wielisbeke	-
Beerse	459 955	Diest	1 317 803	Heusden-Zolder	542 324	Lanaken	33 595	Moolslede	1 617 877	Sint-Katelijne-Waver	371 443	Wijnegem	87 450
Beersel	401 717	Diksmuide	1 288 865	Heuvelland	105 414	Landen	-	Mortsel	707 612	Sint-Laureins	-	Willebroek	72 302
Begijnendijk	-	Dilbeek	6 399 974	Hoegaarden	580 202	Langemark-Poelkapelle	25 759	Nazareth	203 165	Sint-Lievens-Houtem	360 456	Wingene	-
Bekkevoort	-	Dilsen-Stokkem	83 643	Hoeilaart	-	Lebbeke	103 655	Niel	2 936	Sint-Lievens-Houtem	360 456	Wommelgem	104 662
Beringen	1 174 897	Drogenbos	-	Hoesselt	1 962 333	Lede	-	Nieuwerkerken	5 693	Sint-Martens-Latem	39 381	Wortegem-Petegem	7 171
Berlaar	462 398	Duffel	33 281	Holsbeek	433 117	Ledegem	161 813	Nieuwpoort	156 511	Sint-Niklaas	743 736	Wuustwezel	803 563
Berlare	67 761	Edegem	503 200	Hooglede	4 372 350	Lendelede	102 950	Ninove	948 521	Sint-Pieters-Leeuw	18 392	Zandhoven	87 450
Bertem	68 387	Eeklo	19 315	Hoogstraten	463 127	Lennik	-	Olen	1 407	Sint-Pieters-Leeuw	18 392	Zaventem	1 567 524
Bever	-	Erpe-Mere	1 219 348	Horebeke	-	Leopoldsburg	33 560	Oostende	1 470 244	Sint-Truiden	927 035	Zedelgem	104 407
Beveren	3 815 601	Essen	698 712	Houthalen-Helchteren	203 277	Leuven	4 042 039	Oosterzele	-	Spiere-Helkijn	-	Zele	389 150
Bierbeek	273 844	Evergem	34 748	Houthulst	200 025	Lichtervelde	-	Oostkamp	624 821	Stabroek	88 430	Zemst	572
Bilzen	356 883	Galmaarden	-	Hove	9 930	Liedekerke	109 772	Oostrozebeke	-	Staden	-	Zoersel	-
Blankenberge	96 721	Gavere	88 976	Huldenberg	-	Lier	72 094	Opwijk	152 419	Steenokkerzeel	2 301	Zonhoven	1 751 847
Bocholt	91 669	Geel	307 941	Hulshout	-	Lierde	-	Oudenaarde	322 055	Stekene	102 025	Zonnebeke	108 434
Boechout	87 450	Geetbets	-	Ichtegem	211 126	Lievegem	499 416	Oud-Heverlee	-	Temse	102 025	Zottegem	875 976
Bonheiden	50 133	Genk	813 036	Ieper	2 023 608	Lille	75 290	Oudsbergen	-	Ternat	87 450	Zoutleeuw	4 907 109
Boom	554 309	Gent	17 260 148	Ingelmunster	558 298	Linkebeek	-	Oud-Turnhout	102 025	Tervuren	2 042 579	Zuierenkerke	92 029
Boortmeerbeek	-	Geraardsbergen	881 855	Izegem	2 822 988	Lint	64 494	Overijse	260 508	Tessenderlo	527 862	Zulte	95 716
Borgloon	2 199 838	Gingelom	-	Jabbeke	950 856	Linter	-	Peer	85 603	Tielt	1 843 191	Zutendaal	283 340
Bornem	121 444	Gistel	519 146	Kalmthout	117 434	Lochristi	217 085	Pelt	2 644 992	Tielt-Winge	73 736	Zwalm	96 643
Borsbeek	10 946	Glabbeek	101 878	Kampenhout	105 256	Lokeren	1 334 353	Pepingen	1 249 946	Tienen	810 922	Zwevegem	281 646
Boutersem	1 745	Gooik	36 025	Kapellen	103 121	Lommel	584 532	Pittering	1 421 268	Tongereren	278 855	Zwijndrecht	-
Brakel	123 156	Grimbergen	151 239	Kapelle-op-den-Bos	103 317	Londerzeel	308 375	Putte	-	Torhout	568 544		
		Grobbendonk	7 782	Kaprijke	15 093	Lo-Reninge	87 252	Puurs-Sint-Amands	1 235 319	Tremelo	-		
		Haacht	398 854	Kasterlee	109 911	Lubbeek	-	Ranst	4 540	Turnhout	1 398 838		
		Haaltert	25 193	Keerbergen	61 784	Lummen	2 101 378			Veurne	232 064		
		Halen	-			Maarkedal	-						
		Halle	590 854			Maaseik	3 612 790						

SUBSIDIES PER PROVINCIE

Naar de digitale kaart.

SUBSIDIES BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

1 - Anderlecht	€ 2 123 870
2 - Brussel	€ 808 789
3 - Elsene	€ 486 701
4 - Etterbeek	-
5 - Evere	-
6 - Ganshoren	€ 88 051
7 - Jette	€ 768 118
8 - Koekelberg	€ 101 783
9 - Oudergem	-
10 - Schaarbeek	-
11 - Sint-Agatha-Berchem	-
12 - Sint-Gillis	-
13 - Sint-Jans-Molenbeek	€ 2 370 482
14 - Sint-Joost-ten-Node	-
15 - Sint-Lambrechts-Woluwe	€ 7 310
16 - Sint-Pieters-Woluwe	€ 104 808
17 - Ukkel	€ 300 892
18 - Vorst	€ 14 232
19 - Watermael-Bosvoorde	-

3.6 INVESTERINGEN IN BRUSSEL EN DE RAND

Om de aantrekkingskracht en de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te behouden én te versterken investeert de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) extra in de verbetering van de Nederlandstalige onderwijsinfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze supplementaire middelen zijn bestemd voor de subsidiëring van de schoolgebouwen in het basisonderwijs.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie en AGION sloten hiervoor protocolakkoorden af.

De VGC legt jaarlijks deze bijkomende middelen vast. AGION wendt dit extra budget aan om de subsidieaanvragen versneld te financieren volgens de subsidiëeringsprocedures en subsidieregels die AGION hanteert, d.w.z. de geldende percentages van 60% en 70%.

In 2020 werd er zo voor € 4 325 483 aan subsidie voor het basisonderwijs vastgelegd.

Voor scholenbouwprojecten in de Vlaamse Rand werd met reguliere subsidies € 15 443 352 subsidie vastgelegd. Voor projecten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gaat het om € 7 175 034.

**Scholenbouwprojecten
Vlaamse rand**

€ 15 443 352

**Scholenbouwprojecten
Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

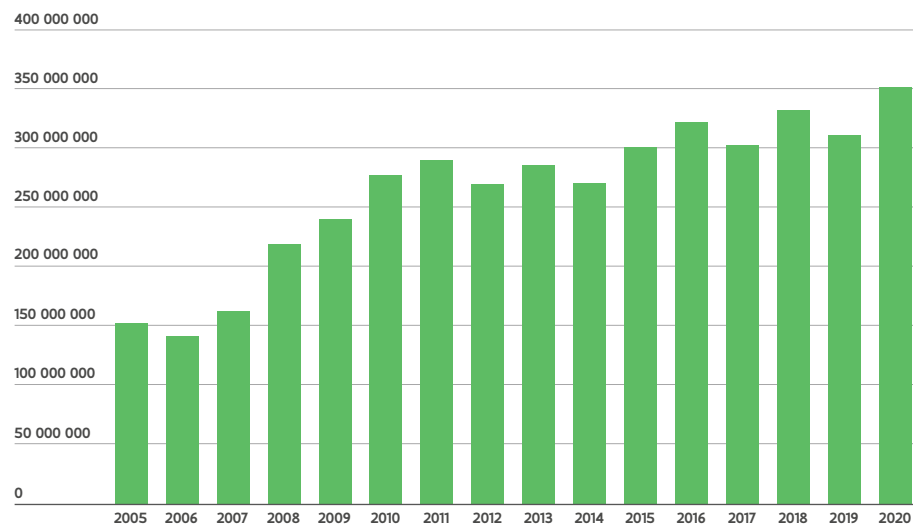
€ 7 175 034

3.7 GUNNINGEN

Als u kijkt hoe de investeringsbudgetten en beslissingen zich concreet vertalen op het veld, door de scholen zelf, dan bieden de gunningen aan de aannemers die in de markt geplaatst worden daarvoor een aanknopingspunt. Hierna vindt u een overzicht van de aanbestedingen volgens de reguliere financiering evenals de investeringen inclusief de lopende DBFM-operatie 'Scholen van Morgen'.

Op basis van de goedgekeurde aanbestedingsdossiers bij AGION ziet de evolutie van de daadwerkelijke investeringen in scholenbouw (exclusief de aanbestedingen van de DBFM-operatie) op het terrein er uit zoals weergegeven in onderstaande grafiek. Het gaat hier om de totale bouwkosten van de schoolgebouwen, inclusief het gedeelte dat de inrichtende machten zelf financieren (toewijzingsbedragen excl. btw).

Bouwkost reguliere financiering (excl. btw en de aanbestedingen van de DBFM-operatie)

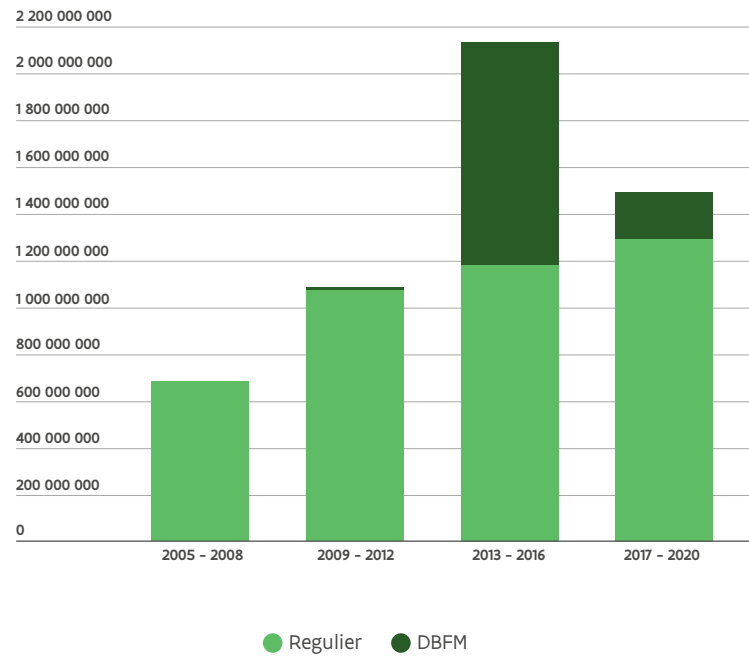

Uit de grafiek blijkt dat de jaarlijkse aanbestedingen in de Vlaamse scholenbouw (reguliere financiering) op een erg hoog niveau staan.

Op basis van de verhoogde begrotingsmiddelen kunnen we aannemen dat het hoge volume zich de komende jaren wellicht zal blijven aanhouden.

Daarnaast zijn er nog de hele reeks gunningen van de overheidsopdrachten in het kader van het DBFM-programma 'Scholen van Morgen'. De grafiek hieronder geeft visueel weer wat de impact is van de DBFM-inhaalbeweging Scholen van Morgen op het bouwvolume aan scholen in Vlaanderen. De grafiek toont dat de bouwpiek van Scholen van Morgen zich situeerde in de periode 2013-2016.

Impact van de inhaalbeweging (DBFM) op het bouwvolume aan scholen in Vlaanderen

● Regulier ● DBFM

4 | CAPACITEIT

Sinds 2010 maakt Vlaanderen extra middelen vrij met het oog op het uitbreiden van de beschikbare plaatsen in het basisonderwijs. Deze middelen worden toegekend op basis van de noden die vanuit de lokale onderwijsverstrekkers worden aangeleverd. Elke drie jaar levert de capaciteitsmonitor schoolinfrastructuur leerplichtonderwijs prognoses aan over de vraag- en aanbodzijde van de capaciteitsproblematiek.

De capaciteitsbudgetten worden op basis hiervan voor drie jaar bepaald. Zo kunnen scholen in steden en gemeenten op langere termijn plannen. In 2020 kende de raad van bestuur van AGION in totaal € 31 531 631 aan capaciteitsmiddelen toe via principeakkoorden: goed voor in totaal 4 278 nieuwe plaatsen in het gesubsidieerd onderwijs.

TERUG
NAAR
INHOUDS-
TAFEL

Toegekende capaciteitsmiddelen per capaciteitsgemeente en per onderwijsnet in 2020:

	Vrij onderwijs	Aantal plaatsen via nieuwe projecten	Gemeentelijk/ Provinciaal onderwijs	Aantal plaatsen via nieuwe projecten
Antwerpen	€ 4 536 239	321	€ 2 803 080	290
Beveren	€ 1 896 394	340	€ 1 072 500	300
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	€ 2 366 000	205		
Denderleeuw	€ 988 125	225		
Edegem	€ 503 200	100		
Gent	€ 2 711 458	326	€ 1 630 303	480
Halle	€ 81 000	50		
Hasselt/Zonhoven	€ 4 478 711	410		
Kortrijk	€ 169 600	200	€ 787 059	200
Leuven	€ 47 487	23		
Lokeren	€ 936 457	144		
Maasmechelen	€ 3 086 451	200		
Machelen	€ 237 833	44		
Mechelen	€ 852 404	120		
Oostende	€ 345 377	180		
Roeselare	€ 664 318	120		
Zaventem	€ 1 337 636	0*		
Totaal	€ 25 238 689	3 008	€ 6 292 942	1 270

* Gefaseerde uitvoering

Gemeentelijke Basisschool Den Top - Sint-Pieters-Leeuw © Bart Gosselin

Vrije Basisschool Edward Poppe - Hoboken © VBS Edward Poppe

Sinds januari 2020 kunnen de leerlingen van de **Gemeentelijke Basisschool Den Top in Sint-Pieters-Leeuw** genieten van een nieuwe aanbouw aan de school van 1 260 m².

Er werden vijf extra klassen gecreëerd om het capaciteitsprobleem op te vangen en de school kreeg een volledig nieuwe sporthal (met kleedkamers met douches en toiletten en een bergruimte) en een polyvalente zaal. Daarnaast omvatte het bouwprogramma ook een directieruimte, een leraarskamer, een kleine EHBO-ruimte en een ruime inkomhal en aansluitend op de polyvalente ruimte een extra speelruimte.

Tijdens het ontwerp- en bouwproces was er veel aandacht voor de functionaliteit, het comfort en het onderhoudsgemak van de nieuwe ruimtes. Ook (sport)verenigingen kunnen in de sporthal terecht voor trainingen en wedstrijden.

Vrije Basisschool Edward Poppe in Hoboken realiseerde via capaciteitsmiddelen een nieuwbouw voor 240 leerlingen.

De nieuwbouw huisvest tien klaslokalen, een refter, een polyvalente zaal, een turnzaal, een speelplaats, burelen, een fietsstalling en een parking. Dit is de tweede fase van het bouwproject.

De eerste fase omvatte de bouw van zes klaslokalen, bestemd voor de kleuters en de eerste twee leerjaren en werd opgeleverd midden 2018. Een overdekte patio verbindt het hoofdgebouw en achtergebouw met elkaar.

5 | DBFM

5.1 SCHOLEN VAN MORGEN

Het publiek-privaat investeringsprogramma Scholen van Morgen is goed voor 182 projecten, meer dan 200 nieuwe of grondig gerenoveerde schoolgebouwen in Vlaanderen en Brussel en een investering van ongeveer 1,5 miljard euro.

De DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen' is een publiek-private samenwerking tussen de Vlaamse overheid en AG Real Estate en BNP Paribas Fortis.

De DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen' staat in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het eigenaarsonderhoud van de scholen gedurende 30 jaar.

In ruil hiervoor betaalt de betrokken inrichtende macht aan de DBFM-vennootschap gedurende 30 jaar vanaf de voorlopige oplevering per kwartaal een prestatiegebonden beschikbaarheidsvergoeding die door AGION wordt betoelaagd. Na de periode van 30 jaar wordt de inrichtende macht eigenaar van de schoolinfrastructuur.

« 'Scholen van Morgen' is het grootste publiek-private scholenbouwprogramma in Europa »

AGION

geeft advies in ontwerpfase en goedkeuring na aanbesteding bij de individuele DBFM-projecten.

betoelaagt een percentage van de beschikbaarheidsvergoeding die de inrichtende macht aan de vennootschap moet betalen gedurende 30 jaar vanaf het voorlopig beschikbaarheidscertificaat.

betoelaagt de onderwijskoepels en het Gemeenschapsonderwijs voor de begeleiding van hun inrichtende machten in het kader van het DBFM-programma 'Scholen van Morgen'.

In 2016 startte de Vlaamse overheid een nieuw DBFM-programma op, het projectspecifiek DBFM-programma.

5.1.1 182 INDIVIDUELE SCHOLENBOWPROJECTEN

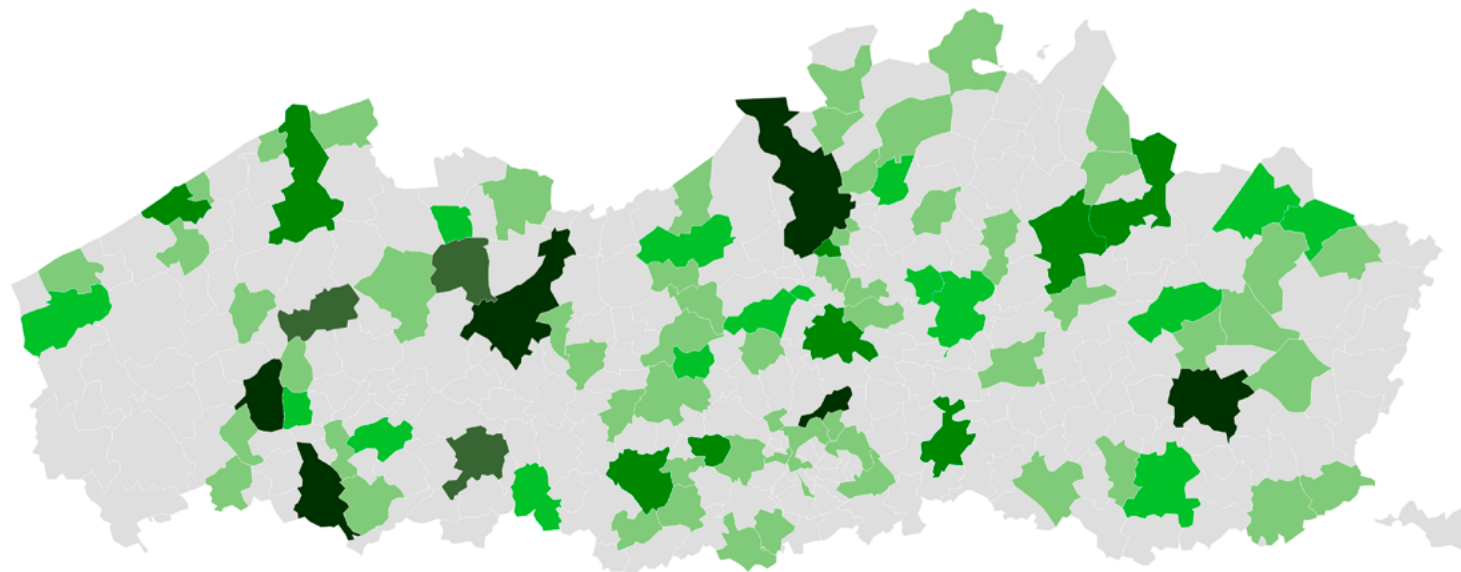
Aan het initiële DBFM-programma van 165 projecten zijn in 2016 17 extra projecten toegevoegd, de zogenaamde inbreiding. Dat was mogelijk door de verlaging van het btw-tarief op scholenbouw waardoor extra investeringsruimte vrijkwam.

De 182 individuele scholenbouwprojecten omvatten een totale gebouwoppervlakte van circa 708 000 m² voor meer dan 125 000 leerlingen en zijn verspreid over alle onderwijsnetten:

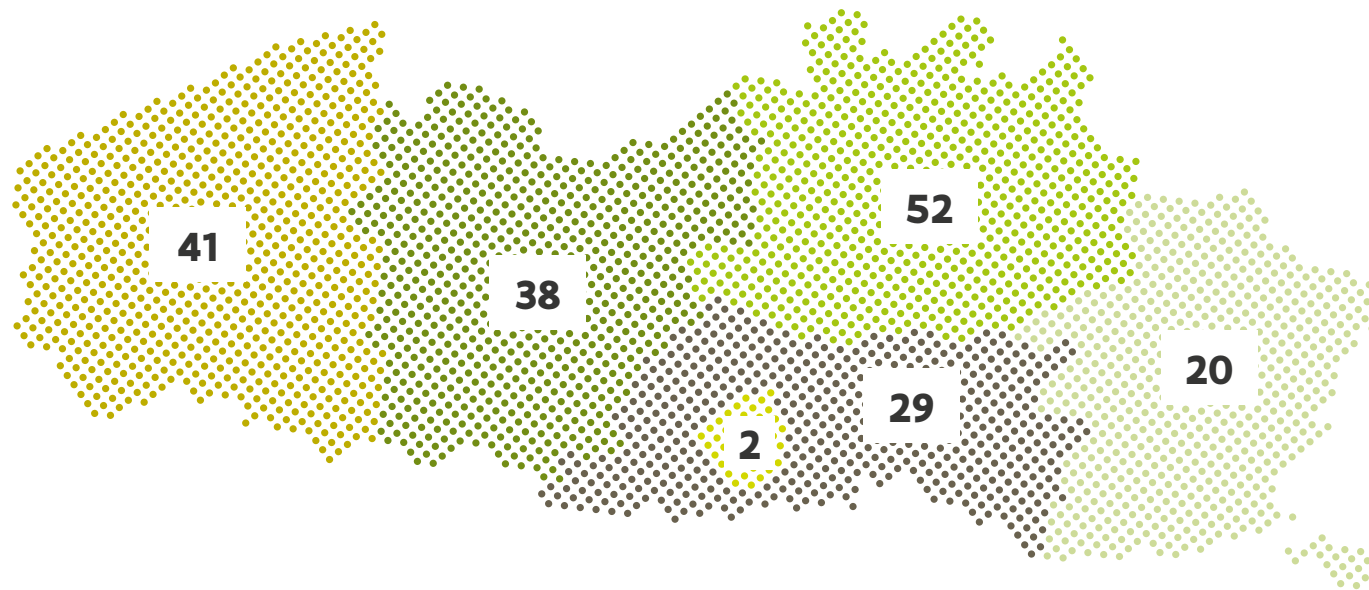
De DBFM-projecten zijn verspreid over heel Vlaanderen. Met het DBFM-programma worden in meer dan 100 verschillende Vlaamse steden of gemeenten nieuwe scholen gebouwd. De steden met het grootste aantal projecten binnen 'Scholen van Morgen' zijn Antwerpen (10), Kortrijk (8), Gent (8), Vilvoorde (7), Hasselt (5) en Roeselare (5).

- 0 DBFM-projecten
- 1 DBFM-project
- 2 DBFM-projecten
- 3 DBFM-projecten
- 4 DBFM-projecten
- meer dan 4 DBFM-projecten

[Naar de digitale kaart.](#)

Aantal projecten per provincie

Meer dan 60 verschillende architectenbureaus en een 10-tal grote aannemersconsortia ontwerpen, bouwen en onderhouden de DBFM-projecten.

5.1.2 STAND VAN ZAKEN EIND 2020

Sinds december 2019 hebben alle 182 'Scholen van Morgen' projecten een bouwvergunning verkregen.

In 2020 ondertekenden zes schoolbesturen een individueel DBFM-contract, na goedkeuring door AGION. Daardoor kwam het totaal aantal ondertekende individuele DBFM-contracten eind 2020 op 181. De ondertekening van het laatste individueel DBFM-contract (het project Hasp-O Centrum in Sint-Truiden) is voorzien voor maart 2021 zodat deze werf daarna ook kan worden opgestart.

In 2020 werden tien nieuwe werven opgestart. Eind 2020 zijn 15 projecten in bouwfase, veertien projecten uit de zogenaamde inbreiding en de laatste fase van het CADIX-project in Antwerpen.

De meeste projecten zijn gebouwd en in gebruik genomen in 2016 en 2017. In 2020 werden nog eens 3 projecten opgeleverd, waaronder de eerste projecten uit de zogenaamde inbreiding: de vrije basisschool Trapop in Retie en de vrije basisschool De Krinkel in Ruisbroek. Dat bracht het totaal eind 2020 op 166 projecten. Volgens de actuele planning worden in 2021 13 bijkomende projecten opgeleverd. De laatste 'School van Morgen' wordt in het voorjaar van 2023 opgeleverd.

2020

166
projecten in gebruik

15
projecten

in bouw of aanbestedingsfase
Oplevering in 2021 (13), 2022 (1) en 2023 (1)

De vier meest in het oog springende voorbeelden van de laatste opgestarte werven in 2020:

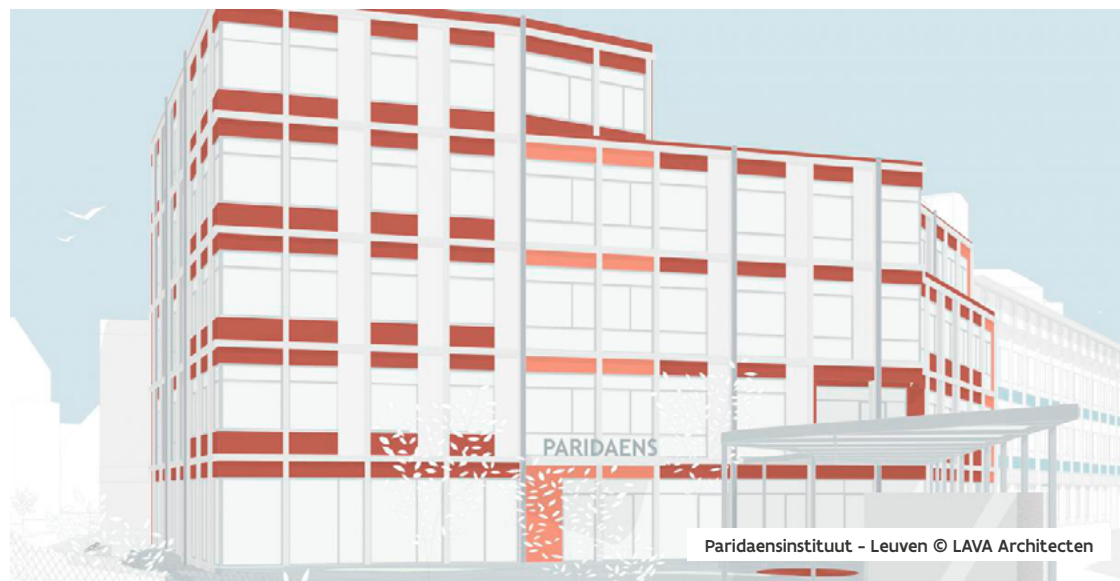
PARIDAENSINSTITUUT - LEUVEN

Het bestaande, verouderde gebouw van de basisschool werd gesloopt en vervangen door een nieuwbouw van 4 161 m² die voldoet aan de hedendaagse onderwijsnoden. Het nieuwe gebouw verbindt als sluitstuk twee vleugels met elkaar waardoor de oude structuur van het Holland College terug herkenbaar wordt.

De nieuwe vleugel voor de basisschool en de secundaire school creëert nieuwe mogelijkheden. De nieuwbouw zorgt voor een verbeterde circulatie, ruime vaklokalen en gekoppelde klaslokalen om klasoverstijgend les te geven.

Naast de nieuwbouw omvat het bouwprogramma ook omgevingswerken, waaronder een open en overdekte speelplaats.

De oplevering is voorzien eind december 2021.

Paridaensinstituut - Leuven © LAVA Architecten

TECHNISCHE CAMPUS BLUE GATE - ANTWERPEN

Dit project voor het stedelijk onderwijs Antwerpen omvat een nieuwe Technische Campus van circa 10 000 m² op een nieuwe locatie voor de bestaande scholen Stedelijk CVO Encora en CDO Werkend Leren Antwerpen Zuid.

Eén technische campus clustert zo de opleidingen harde technieken van beide scholen. Hierdoor is het tekort aan atelier-ruimte verholpen en kunnen de beschikbare voorzieningen efficiënter en opleidingsoverschrijdend ingezet worden.

Het bouwprogramma voorziet ook een open (dak)speelplaats en een fietsenberging.

De oplevering is voorzien eind mei 2022.

Technische Campus Blue Gate - Antwerpen © POLO Architects

VTI EN CVO - BRUGGE

Dit bouwproject omvat een complete nieuwbouw van circa 17 500 m² ter vervanging van de huidige campus in de Boeveriestraat. De huidige schoolgebouwen in de Boeveriestraat voldoen niet meer aan de huidige normen inzake functionaliteit, energetische voorschriften, brandveiligheid, milieu-eisen ...

De nieuwe campus moet de moderne inzichten uitstralen zowel op vlak van opleiding in nieuwe en duurzame technieken als op vlak van de pedagogische processen.

De nieuwbouw zal plaats bieden aan de afdelingen mechanica, elektriciteit, garage, carrosserie, theoretisch technische richtingen en de bijhorende 1ste graad. Ook het internaat en het volwassenenonderwijs worden erin ondergebracht.

De oplevering is voorzien eind november 2021.

CVO en VTI - Brugge © Van Den Berg Kruisheer Effers Architecten Rotterdam

TOPSPORTINTERNAAT - WILRIJK

Dit project omvat een nieuw Topsportinternaat voor het stedelijk onderwijs Antwerpen in de buurt van de bestaande Topsportschool in Wilrijk. Op termijn zal het internaat drie volumes omvatten, waarvan dit DBFM-project het eerste blok inhoudt. Dit blok kan 60 topsportleerlingen huisvesten.

Naast de circa 2 000 m² aan nieuwbouw behelst het bouwprogramma ook fietsenberging en parkeer- en manoeuvreer-ruimte.

De nieuwbouw zal een tijdloze en frisse look uitstralen. Alle kamers zijn naar buiten georiënteerd met een groot raam op het landschap. Naast de kamers zijn er o.a. een studieruimte en een collectieve eet- en ontmoetingsruimte, die een rustgevende sfeer zullen uitstralen.

De oplevering is voorzien eind oktober 2021.

Topsportinternaat - Wilrijk © POLO Architects

5.3 PROJECTSPECIFIEK DBFM-PROGRAMMA

De Vlaamse overheid zet de samenwerking met de private sector om scholen te bouwen verder. Het Vlaams Parlement keurde op 25 november 2016 het decreet voor een nieuw DBFM-projectspecifiek investeringsprogramma goed.

In dit DBFM-programma zijn de scholen rechtstreeks betrokken. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de aanbestedingsprocedure die moet leiden tot de aanduiding van een privaat consortium. De DBFM-aanpak blijft behouden.

- Eén of meer schoolbesturen plaatsen het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud (gedurende 30 jaar) van verschillende schoolbouwprojecten in de markt.
- Een privaat consortium met een financier, ontwerper en aannemer stelt zich kandidaat om verschillende schoolbouwprojecten te realiseren en gedurende 30 jaar te onderhouden. Daarvoor ontvangt de private partner een beschikbaarheidsvergoeding gedurende de periode van 30 jaar.

AGION voert in opdracht van de Vlaamse Onderwijsminister dit projectspecifiek DBFM-programma uit.

CVO Miras - Kortrijk @ Fotec.be

40 Nieuwe DBFM-projecten

Het projectspecifiek DBFM-programma omvat 40 projecten verspreid over 13 clusters bestaande uit een tot zeven scholenbouwprojecten. De totale geraamde investeringskost bedraagt 550 miljoen euro. Voor de betoelaging van dit DBFM-programma voorziet de Vlaamse Regering, naast de middelen voor de reguliere financiering voor scholenbouw, jaarlijks 36,5 miljoen euro.

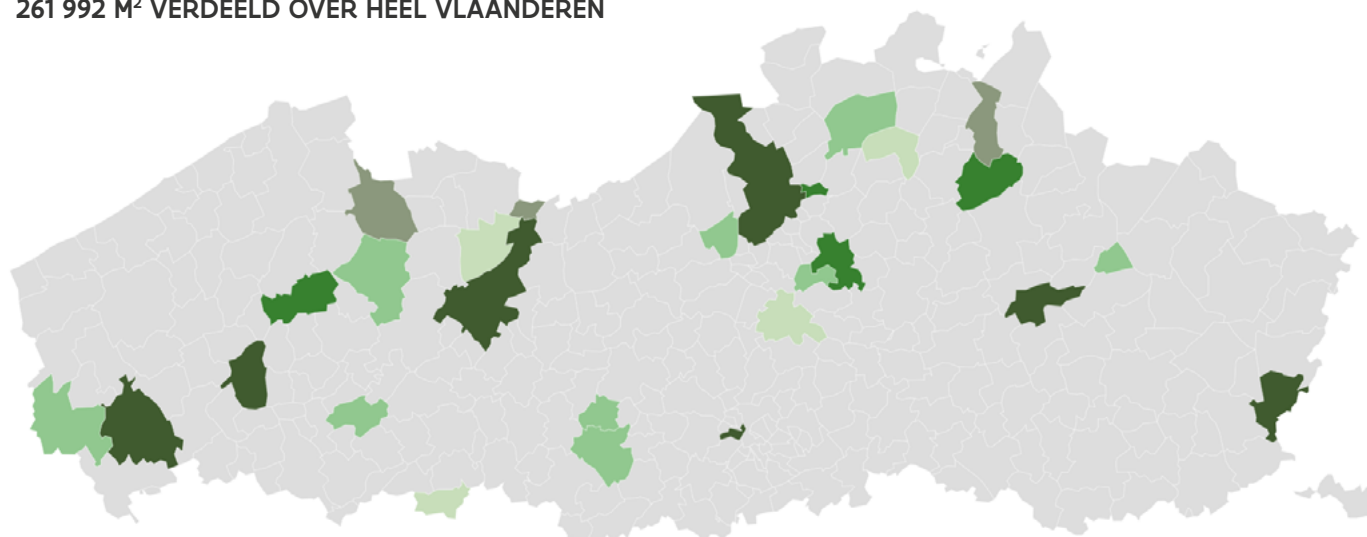
Deze projecten leveren een totale oppervlakte van circa 261 000 m² aan nieuwe of grondig gerenoveerde schoolgebouwen op in alle Vlaamse provincies en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De inrichtende machten van de projecten kunnen rekenen op de ondersteuning van een projectbureau en AGION. Zij ondersteunen de inrichtende machten in de aanbestedingsprocedure voor het aanduiden van de private contractanten.

- Het projectbureau is samengesteld uit vertegenwoordigers van:
- de onderwijsnetten
 - de Vlaamse overheid
 - externe deskundigen m.b.t. schoolinfrastructuur of PPS

261 992 M² VERDEELD OVER HEEL VLAANDEREN

Naar de digitale kaart.

Project	Bouwlocatie	Opp. (m ²)
Sint-Norbertus en Sint-Lodewijk	Antwerpen	8 500
Stedelijke Basisschool en Stedelijk Lyceum Madras	Antwerpen	5 909
Technicum Noord-Antwerpen	Antwerpen	2 838
De Leerexpert Schotensesteenweg (Deurne)	Antwerpen	12 997
Moretus bovenbouw (Ekeren)	Antwerpen	3 213
Gesubsidieerde vrije basisschool JOMA (Merksem)	Antwerpen	3 046
Gemeentelijke basisschool De Sleutelbloem	Brecht	3 465
Basisschool Kiliaan	Duffel	3 495
Basisschool De Regenboog (Ertvelde)	Evergem	2 450
Basisschool Voskenslaan	Gent	3 863
Scholengroep van het Katholiek Onderwijs Gent	Gent	23 702
Stadsgebouw Fabiolalaan	Gent	3 847
Stadsgebouw Steenakker	Gent	5 473
Scholen Sint-Jozef (Zwijnaarde)	Gent	8 066
BuO De Brug en BS De Krekel	Haaltert	3 683
Sint-Maartensscholen	Ieper	22 880
BuSO en BuBa De 3master	Kasterlee	6 736
Basisschool het klavertje vier (Knesselare)	Aalter	2 849
Basisschool Reynaert	Kruibeke	2 536
Campus Alicebourg	Lanaken	4 624

Project	Bouwlocatie	Opp. (m ²)
Scholengemeenschap Lanaken	Lanaken	12 500
Campus Leopoldsburg	Leopoldsburg	3 552
Campus Sint-Ursula	Lier	6 720
Maricolen Marktstraat 15	Maldegem	9 000
Sint-Jan Berchmanscollege	Malle	2 149
Campus Zandpoort	Mechelen	2 400
Basisschool De Lettertuin	Ninove	3 207
Bertinus Collectief Poperinge	Poperinge	4 164
Campus Noord Roeselare	Roeselare	15 649
Basisschool De Croly	Ronse	2 320
Egied Van Broeckhovenschool	Sint-Jans-Molenbeek	12 121
Technisch Heilig Hart Instituut en Pius X-college	Tessenderlo	20 540
Basisschool De Smiskens	Turnhout	2 736
Scholen Sint-Victor	Turnhout	6 329
MS Groenhove	Waregem	4 465
Gemeentelijke lagere school De Notelaar	Wijnegem	4 828
Kleuterschool 't Notendopje	Wijnegem	1 290
Site Centrumschool Wingene	Wingene	5 795
Scholen Sint-Laurens - KISP	Zelzate	8 055

Voor elke cluster vindt er een afzonderlijke plaatsingsprocedure plaats, bestaande uit een selectiefase en een gunningsfase. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een mededingingsprocedure met onderhandeling. De schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs geven voor de selectiefase een mandaat aan AGION waarbij AGION als aankoopcentrale optreedt.

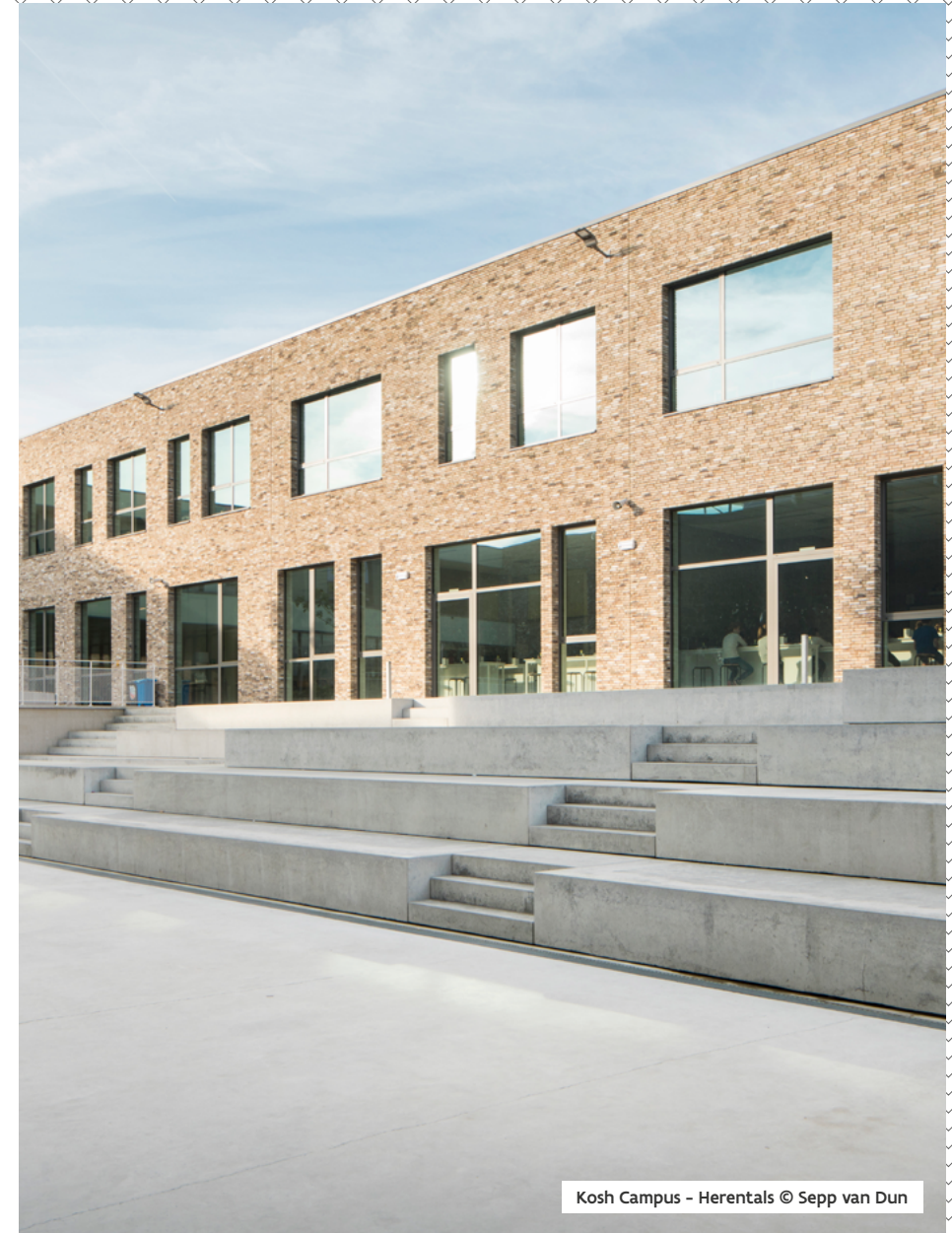
Eind 2020 zijn al 11 van de 13 clusters gepubliceerd (selectiefase). De markt toont een grote interesse.

In 2020 werden deze vijf onderstaande clusters gepubliceerd:

PROJECTCLUSTER ANTWERPEN - BRECHT

Deze projectcluster omvat drie scholenbouwprojecten:

- Het bouwprogramma van **De Leerexpert Deurne** omvat deels een volledige nieuwbouw van ongeveer 8 000 m² en deels een renovatie van 5 000 m². Ook omgevingswerken, sportinfrastructuur, centrale administratie, praktijklokalen en lokalen voor kleuters en lagere schoolkinderen behoren tot het programma.
- De **Sleutelbloem Brecht** realiseert een nieuwe basisschool op een nieuwe site. Een overdekte en open speelplaats en een fietsenberging maken deel uit van het bouwprogramma. De éénklassenstructuur met instructieklassen in combinatie met polyvalente en flexibele werkplekken zorgt voor een begeleiding op maat. Externe en lokale (sport)verenigingen kunnen de sportzaal en speelplaats ook aanwenden.
- Het bouwprogramma van **de Stedelijke basisschool 'Madras' en Stedelijke Middenschool Lyceum Cadix** in Antwerpen omsluit een nieuwbouw van 5 909 m² inclusief een sporthal en buitenaanleg. Het project betreft een nieuwe school voor 240 leerlingen basisonderwijs en 144 leerlingen secundair onderwijs eerste graad.

Kosh Campus - Herentals © Sepp van Dun

PROJECTCLUSTER KOB

Deze projectcluster omvat zeven scholenbouwprojecten:

- **JOMA Merksem** realiseert een nieuwbouw met een open en overdekte speelplaats en fietsenberging voor kleuter- en basisonderwijs (t.e.m. het 4de leerjaar). De nieuwbouw bestaat o.a. uit verschillende soorten klaslokalen, administratieve en personeelslokalen en sanitair. Derden kunnen de conditieruimte met kleedkamers en het lokaal voor motorische beweging buiten de schooluren gebruiken.
- Het bouwproject van **Moretus Ekeren** omvat een nieuw inkomgebouw met onder meer onthaalruimte, bureau, EHBO- lokaal, vergaderzalen en douches voor personeel, theorie- en praktijklokalen, twee openleercentra waarvan één met een didactische keuken, sanitair en technische ruimte. Een nieuwbouw vervangt het bestaande blok met sanitair, en technische en opslagruimten. Bij het ontwerp van de school werd rekening gehouden om co-teaching en klasoverschrijdend te werken.
- **Sint-Norbertus en Sint- Lodewijk in Antwerpen** delen op een nieuwe site één campus. Sint-Norbertus wil een zorgcluster creëren met theorie- en praktijklokalen, didactische keukens en verzorgingslokalen, administratieve lokalen en een openleercentrum. Het bouwprogramma van Sint-Lodewijk omvat theorie- en vaklokalen, administratieve lokalen, een studiezaal en een openleercentrum. De scholen delen het sanitair en de bergingen. De sportinfrastructuur met berging, sanitair en kleedkamers kan verhuurd worden buiten de schooluren. Ook omgevingswerken werden in het bouwprogramma opgenomen.
- Het bouwproject voor het **Sint-Jan Berchmanscollege Malle** behelst een fitnessruimte met bijhorende berging, sanitair en kleedkamers, drie volledig uitgeruste wetenschapslokalen met bijhorende preparatielokalen en twee techniekllokalen met een tussenliggende ingerichte werkklas en theorielokalen.
- Het nieuw schoolgebouw voor **Sint-Catharina Stabroek** huisvest 18 klaslokalen, twee zorglokalen, een open leercentrum, administratief lokaal, sanitair en technische ruimtes. Externen kunnen buiten de schooluren het openleercentrum huren.
- Het bouwprogramma van **Sint-Ursula Lier** omvat voor de kleuter en lagere school gewone leslokalen, een polyvalente ruimte, een zorglokaal, een turnzaal, administratieve en sanitaire ruimten. Voor het secundair onderwijs wordt voorzien in gewone klaslokalen en enkele specifieke wetenschapslokalen en vaklokalen, een turnzaal, eetzaal/polyvalente ruimte en lokalen voor administratie en sanitair. De buitenaanleg omvat een veld voor balsporten, een amfitheater, een groene hangzone en een overdekte ruimte.
- **Technicum Noord-Antwerpen** realiseert een nieuwe school met 15 theorielokalen met vrije werkhoeken, een ontspanningsruimte, dakspeelplaatsen, een openleercentrum met kitchenette en administratieve lokalen voor zowel de bovenbouw als het CVO. Externen kunnen buiten de schooluren het openleercentrum huren.

PROJECT SCHOLENGEMEENSCHAP LANAKEN

Het project omhelst een nieuwbouw voor de drie fuserende onderwijsinstellingen: Technisch Instituut Sparrendal, Sint Vincentiusmidschool en het Heilig Hartcollege met de unilocatie-gedachte. Eén schoolgebouw waar de verschillende graden en types onderwijs gecombineerd worden. Het bouwprogramma van de middenschool bestaat uit gewone klaslokalen, een eigen eetzaal en speelplein die een onderscheiden geheel vormen met een eigen identiteit en de nodige geborgenheid. Het bouwprogramma van de bovenbouw omvat theorielokalen en wetenschapslokalen, specifieke vaklokalen en werkplaatsen, praktijklokalen, eetzaal en sanitair en alle lokalen voor administratieve, ondersteunende en directiefuncties.

PROJECTCLUSTER GO! 02

Deze projectcluster omvat zeven scholenbouwprojecten:

- De **3master in Kasterlee** realiseert een nieuw compact gebouw met stamgroepen ingedeeld volgens leeftijd en niveau. Elke stamgroep beschikt over een homebase, een herkenbare uitvalsbasis waar instructiemomenten kunnen plaatsvinden. Daarnaast zijn er flexplekken en ontmoetingsplaatsen die uitnodigen tot leren.
- De nieuwbouw voor het project van **basisschool de Kiliaan in Duffel** huisvest de volledige school op één site en is opgedeeld in vier onderwijsunits (landschapsleslokalen), die allen rechtstreeks aansluiten op een atrium. Er komt een groene speelplaats met voldoende aandacht voor variatie in inrichting en infrastructuur en een moestuin. De volkstuintjes en de turnzaal worden opgesteld voor breed gebruik.
- Het **Klavertje 4 in Knesselare** verwezenlijkt een nieuw gebouw voor 300 leerlingen. Er zijn vijf ruime landschapsleslokalen met een mix aan verschillende plekken en leeromgevingen voorzien, een grote STEAM ruimte, een multifunctionele foyer met eetzaal en keuken, een turnzaal en de nodige administratieve functies. Ook een aantal omgevingswerken behoren tot het bouwpakket: een (overdekte) speelplaats, een fietsenstalling, de aanleg van een personeelsparking.
- Op de site van de **Campus Leopoldsburg** komt een nieuwbouw voor de **basisschool Piramide** en een sportruimte. Het nieuwe schoolgebouw omvat: leerzones voor instappers, kleuters en lagere school, administratie, project rooms, sanitair ... Er wordt een sporthal gebouwd voor de hele campus (BS, MS en Atheneum). Aansluitend zijn er ook omgevingswerken noodzakelijk: een groene binnenstraat, open en overdekte speelplaats voor BS, sportterreinen ...
- Deze DBFM-opdracht bevat de afbraak van een bestaand gebouw en bijgebouwen en de realisatie van een nieuw gebouw voor de **middenschool Groenhove**. Het nieuwe schoolgebouw zal leerzones voor de 1ste graad SO, praktijklokalen (didactische keuken, kapsalon, labo, techniek, hout, metaal ...), lokalen voor administratie, een refter met opwarmkeuken, sport- en polyvalente ruimtes, sanitair omvatten. Ook een (overdekte) speelplaats, een fietsenstalling en de aanleg van een personeelsparking zijn in het bouwprogramma opgenomen.
- **KS Het Notendopje (GO!)**, samen met **LS De Notelaar (gemeente Wijnegem)** en de **kunstacademie** bouwen samen een nieuwe school. Het bouwprogramma omvat een compacte nieuwbouw en de afbraakwerken. Er wordt ingezet op een Brede Open School die buiten de schooluren ook nog zal openstaan voor de buitenschoolse kinderopvang, (sport)verenigingen ...
- De opdracht voor **Reynaert in Kruikebe** betreft afbraakwerken en de realisatie van één nieuw kwaliteitsvol, duurzaam en innovatief schoolgebouw op één site voor twee scholen, basisschool Reynaert en middenschool Stapsteen Reynaert. De nieuwbouw omvat ruimtes met leereilanden ronde een grote flexibele ruimte (projectroom), een administratief eiland en een sporteiland. De projectroom doet dienst als inkomruimte, refter, voor- en naschoolse opvang, tentoonstellingsruimte, podium ... Bepaalde lokalen zullen worden opengesteld voor breed gebruik door lokale verenigingen.

PROJECTCLUSTER BROEDERS VAN LIEFDE – KISP

Deze projectcluster omvat drie scholenbouwprojecten:

- Het project voor **STYRKA – Campus De Deyne Gent (Zwijnaarde)** omvat de afbraak van de gebouwen en de realisatie van een nieuwbouw. Het bouwprogramma voor het Bijzonder Lager Onderwijs omvat klaslokalen, therapieruimtes, sanitair en omgevingswerken. Voor het BuSo wordt voorzien in klaslokalen, atelierruimtes, sanitair en omgevingsaanleg. Er is ook ruimte voor een aantal gemeenschappelijke functies (onthaal, administratie, vergaderruimtes, refter ...) voor het BuLo, BuSo en het MultiFunctioneelCentrum (MFC).
- Het bouwprogramma voor **Sint-Victor Turnhout** betreft de afbraak van de gebouwen, het behoud en herconditionering van het gebouw E (kapel) tot schoolgebouw. Het gaat hier om een integrale renovatie. Er wordt een nieuwbouw gerealiseerd voor het basisonderwijs en secundair onderwijs (klaslokalen, sanitair en omgevingsaanleg).
- Voor het project van **Sint-Laurens + KISP Zelzate** zijn er afbraakwerken voorzien, de realisatie van een nieuwbouw voor het basisonderwijs (klaslokalen, leraarskamer, sanitair en omgevingsaanleg) en secundair onderwijs (onthaal, burelen administratie, klaslokalen, HACCP-conforme refter, sanitair en omgevingsaanleg) evenals voor het volwassenenonderwijs (theorielokalen, praktijklokalen, secretariaat, vergaderzalen, berging, pauzelokaal en sanitair).

In 2020 werden zes selectiebeslissingen genomen:

- 1 - Projectbundel GO! 01
- 2 - Project Ieper
- 3 - Project Egied van Broeckhovenschool
- 4 - Projectcluster Gent-Ninove
- 5 - Project SKOG
- 6 - Projectcluster Antwerpen-Brecht.

Eind 2020 is daardoor in zeven clusters al een selectiebeslissing genomen en werd dus een lijst met kandidaten geselecteerd.

Vanaf midden 2020 stuurden de schoolbesturen van vier clusters ook de eerste bestekken (opstart gunningsfase) naar de geselecteerde kandidaten uit: Project Egied van Broeckhovenschool, Projectcluster Gent-Ninove, Projectcluster Maldegem-Poperinge-Wingene en Projectbundel GO! 01. De eerste offertes worden verwacht in de periode eind 2020 - eerste helft 2021.

AGION volgt de status van de geselecteerde projecten nauwgezet op en overlegt regelmatig met de schoolbesturen over de opmaak van de nodige opdrachtdocumenten, de procedure en de planning.

6 | HUUR

Alternatieve financiering blijft noodzakelijk om de grote behoefte aan moderne schoolinfrastructuur effectief aan te pakken. Naast de nieuwe specifieke DBFM-projecten moet ook de piste van de huur(subsidie)mogelijkheden versterkt worden, niet enkel in capaciteitsgebieden, maar in alle andere Vlaamse gemeenten.

Huursubsidies maken het mogelijk om vlot en snel bijkomende plaatsen te realiseren of bestaande schoolinfrastructuur te vervangen. Zo kan flexibel omgegaan worden met de invulling van gebouwen. Een bestaand kantoorgebouw kan snel omgebouwd worden tot een school en later opnieuw een andere bestemming krijgen. Dat kan nuttig zijn in bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk of in complexere stadsvernieuwingsprojecten. Zo kan snel ingespeeld worden op een hogere vraag of nood aan extra onderwijscapaciteit en op een veranderend onderwijslandschap en ruimtelijke ontwikkelingen in steden en gemeenten. Een gebouw dat vandaag nog geen onderwijsbestemming heeft, kan morgen als school dienst doen en overmorgen opnieuw een andere maatschappelijke invulling krijgen.

De goedgekeurde huursubsidiedossiers geven volgende kerncijfers:

12 116

extra plaatsen

63 622

leerlingen/cursisten/
personeel die gebruik
zullen maken
van de te huren
infrastructuur

344 765

vierkante meter
oppervlakte

7 | FOCUS OP SCHOOLGEBOUWEN VAN DE TOEKOMST

7.1 KLIMAATMAATREGELEN

Het Vlaamse Klimaatbeleidsplan 2021-2030 bevat een actieplan voor schoolgebouwen. Voor onderwijsgebouwen geldt een minder streng E-peil (E55) dan voor residentiële gebouwen (omdat er geen gebruik 's nachts is en minder in vakantiedagen), maar wel veel hogere ventilatie-eisen.

Daarnaast moeten alle niet-residentiële gebouwen tegen 2050 volledig CO₂-neutraal zijn en een jaarlijkse primaire energiebesparing realiseren van 2,09% over de periode 2019 tot en met 2030. De Vlaamse Klimaatstrategie 2050 herhaalt dit streven naar een koolstofneutraal gebouwenpark voor verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting voor het bestaande niet-residentiële gebouwenpark tegen 2050.

Dit heeft een impact op de verwarming, sanitair, warm water, verlichting en koeling van scholen. Deze technieken moeten in 2050 zonder hulp van fossiele brandstoffen functioneren. Om de scholen te helpen deze doelstelling te halen vult AGION al sinds 2015 actief de klimaat- en energiecomponent van het schoolpatrimonium in. De initiatieven spelen duidelijk in op een nood tot verduurzaming van het schoolpatrimonium binnen onderwijs.

2050

alle niet-residentiële gebouwen
volledig CO₂-neutraal

2019-2030

2,09% jaarlijkse
primaire energiebesparing

1. REG-investeringen leerplichtonderwijs

Naar aanleiding van het Vlaams Klimaat- en Energiepact van 2016 werden in de periode 2016-2019 middelen voorzien uit het Klimaatfonds voor investeringen in Rationeel energiegebruik voor het gesubsidieerd onderwijs (de zogenaamde REG-investeringen).

Voor deze subsidiedossiers werd 11,26 miljoen euro aan subsidies uitbetaald in 2020.

2. Zonneplan

Eén van de klimaatmaatregelen voor het beleidsdomein Onderwijs dat voortvloeide uit het Vlaams Klimaat- en Energiepact was het 'Zonneplan voor schoolgebouwen' van AGION. Vanaf 2017 konden scholen voor zonnepanelen op schooldaken bij AGION interessante leningen afsluiten voor een periode van 15 jaar, met een interest van maximum 1%. Sinds begin 2020 maakte Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts er een renteloze lening van om zo de investeringsdrempel te verlagen.

In 2018 werd het instrument van de zonnelening al uitgebreid: van een lening voor fotovoltaïsche installaties tot een lening voor investeringen in hernieuwbare energie: zonneboilers, warmtepompen en warmtekrachtkoppelingscentrale (WKK-centrale).

De naam 'zonnelening' werd dan ook aangepast naar 'energielening'. Er werd nog een bijkomende uitbreiding gerealiseerd: alle investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie komen nu in aanmerking voor een energielening bij AGION. Het maximumbedrag voor zo'n lening bedraagt momenteel maximum € 500 000 exclusief btw.

Pius X-instituut Antwerpen © Sepp van Dun

De scholen kunnen bovendien gebruik maken van raamovereenkomsten (die het VEB aanbiedt voor het vrij gesubsidieerd onderwijs en beschikbaar zijn bij de distributienetbedrijven voor het officieel gesubsidieerd onderwijs) waarbij een prijsreductie beoogd wordt en ze zelf geen tijdrovende aanbestedingsprocedure moeten uitschrijven voor de investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

Om ervoor te zorgen dat de investeringsprojecten geschikt zijn, kunnen vooraf haalbaarheidsstudies uitgevoerd worden binnen een raamcontract. De bijhorende kosten voor dit advies kunnen ook deel uitmaken van de energielening.

In 2020 zijn 63 energieleningen afgesloten in het gesubsidieerd onderwijs. Alles samen zijn ze goed voor een vermogen van 1 509,90 kilowattpiek. Daarnaast werden vijf energieleningen afgesloten voor andere investeringen (isolatie, hoogrendementsglas, stookplaatsrenovatie).

63 leningen

VERMOGEN
1 509,90
kilowattpiek

=

LENING
1 763 556
euro

hernieuwbare energie

↓
verlaging
CO₂

↓
verlaging
energiefactuur

↓
goed voor
klimaat

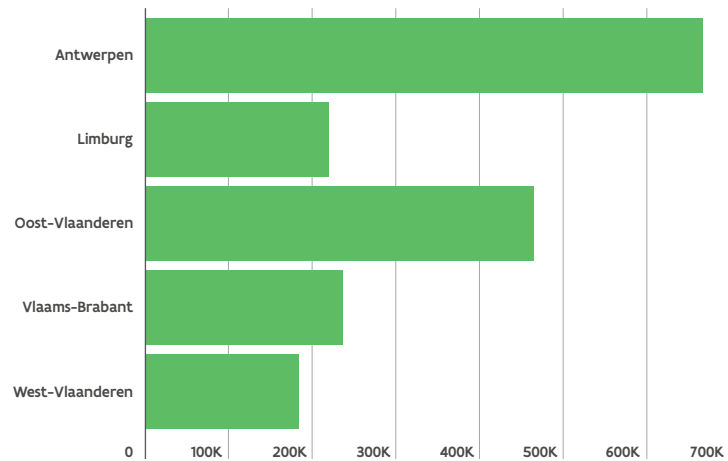
↓
lage
werkingskost

Om de energieleningen nogmaals onder de aandacht te brengen lanceerde het Vlaams Energiebedrijf (VEB) in opdracht van AGION in het najaar van 2020 een mailingcampagne. Alle schoolbesturen ontvingen een digitale brief met duidelijke informatie over de voordelen van deze leningen.

2.1 Overzicht van de toegekende leningen voor fotovoltaïsche installaties

In het vrij gesubsidieerd onderwijs werden van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020 63 energieleningen voor zonnepanelen toegekend. In totaal werd er € 1 763 556 ontleend.

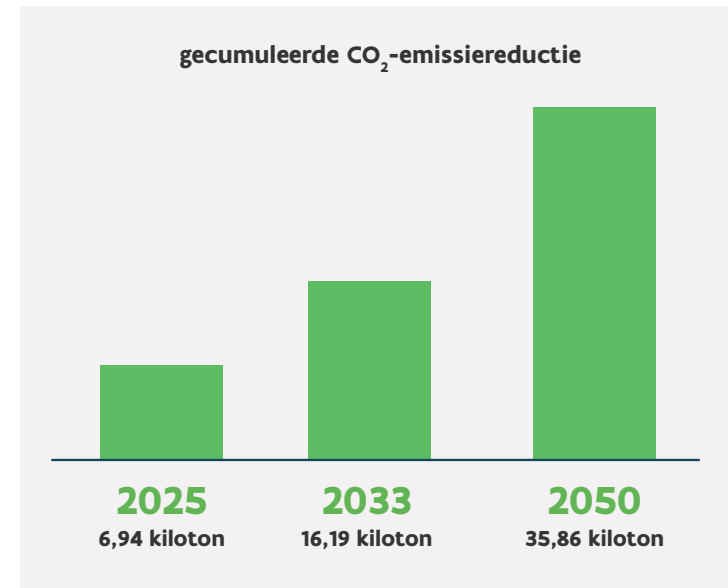
Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de verdeling over de provincies van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020:

Op 1 januari 2021 bedroeg het totale leningsbedrag van de 153 energieleningen € 5 340 547.

Provincie	Onderwijsnet	Leningsbedrag
Antwerpen	Gemeentelijk onderwijs	€ 40 670
Antwerpen	Vrij gesubsidieerd onderwijs	€ 2 181 108
Limburg	Vrij gesubsidieerd onderwijs	€ 643 045
Oost-Vlaanderen	Vrij gesubsidieerd onderwijs	€ 1 125 554
Vlaams-Brabant	Vrij gesubsidieerd onderwijs	€ 504 805
West-Vlaanderen	Vrij gesubsidieerd onderwijs	€ 845 364
Totaal		€ 5 340 547

Er werd voor 8 422 m² zonnepanelen gelegd, die in totaal 1 509,9 kWpiek kunnen opwekken. Hiermee worden de eerste stappen gezet in het behalen van de economische én ecologische winst van de scholen.

7.2 ASBESTVERWIJDERING IN SCHOLEN

Eind 2014 heeft de Vlaamse Regering een versneld asbestafbouwbeleid goedgekeurd. Tegen 2040 wil Vlaanderen asbestveilig zijn. Een van de prioritaire doelgroepen die aan bod komen zijn scholen.

Elke school, elk centrum voor leerlingenbegeleiding of elk internaat in Vlaanderen kan een beroep doen op subsidies van de OVAM om asbest in de gebouwen versneld en veilig te verwijderen.

Hiervoor ondertekenden de Vlaams ministers bevoegd voor onderwijs en Omgeving, Natuur en Landbouw, de OVAM, AGION, de verschillende onderwijskoepels en het Gemeenschaps-onderwijs (GO!) in 2018 een samenwerkingsovereenkomst.

Deze overeenkomst zet onder andere extra in op sensibilisering en informatie over asbest in de realiteit van een schoolse omgeving, voorziet een opleiding voor eenvoudige handelingen om asbest zelf te verwijderen en geeft een overzicht van de verschillende ondersteuningsmogelijkheden en bijhorende financiële vergoeding bij de verwijdering van de asbest.

Eind 2020 waren er 1 236 aangemelde scholen, waarbij in totaal voor 5,1 miljoen euro subsidie aan werken al werden uitgevoerd.

7.3 MULTIFUNCTIONALITEIT

De overheidsmiddelen en de ruimte in Vlaanderen en Brussel worden steeds schaarser om kwalitatieve infrastructuur te realiseren om aan vrije tijd, sport, cultuur of spel te doen. Het slim delen van schoolinfrastructuur kan hier één van de oplossingen zijn. AGION wil multifunctionaliteit en het medegebruik van schoolgebouwen stimuleren. Informeren en sensibiliseren is hierbij een belangrijke taak voor het agentschap.

AGION onderzoekt [14 nieuwe projecten van multifunctionele onderwijsinfrastructuur](#) en formuleerde 16 praktische aanbevelingen. Een [handige folder 'Word een multifunctionele school tips en tricks'](#) bundelt tips en tricks over multifunctionaliteit.

Wat maakt een schoolgebouw multifunctioneel?

multi-inzetbaar

verwijst naar het meervoudig gebruik van een schoolgebouw waarin verschillende gebruikers een ruimte afwisselend gebruiken.

combineerbaar

betekent dat er meerdere functies gekoppeld zijn aan een schoolgebouw.

aanpasbaar

verwijst naar een zekere flexibiliteit van de ruimte waardoor die aanpasbaar is aan verschillende activiteiten of functies.

[Meer info over de subsidiemogelijkheden en het regelgevend kader.](#)

Wie overweegt om een gebouw te realiseren dat zowel welzijns- als onderwijsvoorzieningen huisvest (gecombineerde infrastructuur) kan bij het [Forum Multifunctionele Infrastructuur Zorg - Onderwijs](#) terecht. Dit Forum bestaat uit vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG), Onderwijs en Vorming (OV), het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en AGION, die hierover een samenwerkingsprotocol hebben afgesloten.

Het Forum neemt een informerende en begeleidende rol op, waarbij het klantgericht probeert mee te denken en oplossingen probeert aan te reiken. Door de projecten samen te bekijken, wil het tot meer geïntegreerde oplossingen komen. De behandeling van het infrastructuurdossier en beslissingen hierover verlopen verder via de gebruikelijke procedures van AGION.

Laat je inspireren ...

Gazometersite Sint-Ritaschool - Sint-Truiden @ Luc Kempeneers

De site van de **Gazometersite Sint-Ritaschool in Sint-Truiden** omvat een mix van verschillende publieke functies: een basisschool, een muziekschool, de stedelijke dienst jeugd en de dienst evenementen, een jongerencampus met fuifzaal en feestzaal, een welzijns-campus, een ondergrondse parking en 15 appartementen.

Ruimte delen is het uitgangspunt van de ontwikkeling van de Gazometersite. Het schoolgebouw is het hart van de site. De basisschool en de stedelijke academie delen een aantal lokalen.

Overige ruimtes zoals o.a. de speelplaats en de sportzaal zijn toegankelijk voor multifunctioneel gebruik en diverse andere lokalen worden gebruikt tijdens schoolvakanties.

Stadsgebouw Melopee - Gent @ XDGA en Maxime Delvaux

Het **stadsgebouw Melopee in Gent** huisvest op vijf verdiepingen een school, een crèche, een buitenschoolse kinderopvang, het Muzische LeerThuis en een buurtsporthal.

De school functioneert volgens het principe van de Brede School. Organisaties uit verschillende sectoren kunnen van het gebouw gebruik maken om bij te dragen aan de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren, zowel op school als in de vrije tijd.

Ook bewoners van de wijk kunnen van de infrastructuur genieten.

8 | PASSIEFSCHOLEN

Binnen [het pilootproject passiefscholen](#) worden 19 Vlaamse passiefscholen gebouwd, verspreid over alle provincies en onderwijsnetten. Het gaat om tien scholen van het basisonderwijs, acht in het secundair onderwijs en 1 centrum voor volwassenenonderwijs. De scholen vertegenwoordigen samen een bouwooppervlakte van 65 000 m².

DE ROL VAN AGION BINNEN DIT PILOOTPROJECT BESTAAT UIT:

- de subsidiëring van de passiefscholen
- het begeleiden en adviseren van schoolbesturen, architecten en studie bureaus in hun rol van 'voorbeeldproject'
- de coördinatie van de communicatie rond de realisatie van de passiefscholen

8.1 19 VLAAMSE PASSIEFSCHOLEN

Alle scholen uit het pilootproject zijn in gebruik. 16 scholen van de 19 pilootprojecten hebben ondertussen het certificaat ontvangen waaruit blijkt dat ze voldoen aan de criteria van de passiefhuisstandaard.

GO!	Officieel gesubsidieerde sector	Vrij gesubsidieerde sector
Antwerpen (DBFM)	Heusden-Zolder	Anzegem
Etterbeek	Londerzeel (DBFM)	Zwevegem
Turnhout (DBFM)	Assenede (DBFM)	Kalmthout
Zandhoven (DBFM)	Dilsen-Stokkem	Bocholt
	Kruishoutem	Waregem (DBFM)
	Mortsel (DBFM)	Bilzen
		Groot-Bijgaarden
		Wuustwezel
		Oudenaarde (DBFM)

8.2 OPVOLGING EN MONITORING

Tijdens het ontwerp- en bouwproces detecteren AGION en een onafhankelijke kennisinstelling (Pixii) aandachtspunten waarover de passiefbouwprojecten een advies krijgen.

Bij de oplevering worden de projecten geëvalueerd op het behalen van de decretaal vastgelegde criteria. Het voldoen aan de criteria van de passiefhuisstandaard moet blijken uit een kwaliteitsverklaring.

Daarnaast volgt AGION de pilootprojecten op en wordt er hierover ook gerapporteerd. Het rapport legt de focus op passiefbouw in scholen en wat de passiefbouwmethodiek betekent voor scholen.

In 2019 schreef AGION een derde evaluatierapport rond het proefproject passiefscholen. Dit rapport werd in 2020 gepubliceerd.

Deze derde resultaten van de ondertussen opgeleverde passiefscholen zijn opnieuw positief. Ze kunnen richtinggevend zijn voor het verdere beleid inzake energiezuinigheid en duurzaamheid in scholenbouw.

[Raadpleeg hier het derde rapport](#)

9 | COMMUNICATIE, SENSIBILISERING EN ADVIESVERLENING

AGION informeert, stimuleert en sensibiliseert scholen om aandacht te hebben voor goede planning, kostenefficiënt bouwen ... Via verschillende kanalen adviseert AGION de schoolbesturen over diverse thema's.

9.1 FOCUS OP SCHOLENBOUW

AGION verspreidde in 2020 10 digitale nieuwsbrieven 'Focus op scholenbouw'.

DE NIEUWSBRIEF HEEFT ALS DOEL

- actuele informatie over scholenbouw aan te bieden
- de doelgroep te wijzen op belangrijke wijzigingen, beslissingen, evoluties van de organisatie
- realisaties in de kijker te plaatsen
- dringende berichten te verspreiden
- het opbouwen en versterken van de relatie met onze doelgroep.

9.2 SCHOOLGEBOUWENMONITOR

AGION verzamelde de data voor de nieuwe schoolgebouwenmonitor. Het agentschap vroeg directies van scholen, CLB's en internaten om de kwaliteit van hun schoolgebouw te beoordelen.

De schoolgebouwenmonitor beschrijft de kwaliteit, het gebruik en het beheer van het schoolgebouwenpark in Vlaanderen via criteria zoals hygiëne, bewoonbaarheid, veiligheid, oppervlakte ...

Het is een grootschalige vrijwillige bevraging, die AGION, i.s.m. een externe partner, periodiek uitvoert bij alle onderwijsinstellingen in Vlaanderen (uitgezonderd het hoger onderwijs), over alle netten heen.

De resultaten werden in 2020 gepubliceerd in [de derde editie van de schoolgebouwenmonitor](#).

9.3 AANGEPASTE FORMULIEREN

AGION wil graag duidelijk communiceren met de schoolbesturen en hen zo snel mogelijk verder helpen. Bij de subsidieaanvraag van een infrastructuurproject bezorgt het schoolbestuur een aanvraagformulier aan AGION.

Om de dienstverlening vlotter te laten verlopen, voerde AGION een update van zijn [formulieren](#) uit en maakte zijn formulieren gebruiksvriendelijker.

9.4 EXTRA AANDACHT VOOR VENTILATIE

Luchtkwaliteit in schoolgebouwen is van belang voor het comfort en de gezondheid van de leerlingen en leerkrachten. De coronacrisis bracht dit nogmaals aan het licht en zette het thema definitief in de kijker.

Om scholen snel heldere informatie aan te reiken over de voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van het COVID-19-virus te voorkomen:

- bracht het agentschap de info over ventilatie extra onder de aandacht in de rubriek 'In de kijker' op de AGION website, in 2021 kreeg deze informatie een plek in een [extra rubriek ventilatie](#)
- informeerde AGION meermaals via zijn maandelijkse [nieuwsbrief 'Focus op Scholenbouw'](#)
- breidde de bestaande [rubriek binnenluchtkwaliteit](#) uit met een extra pagina Ventilatie en COVID-19 en actualiseerde de reeds gepubliceerde pagina's met accurate info
- communiceerde ook in zijn brieven bij de dossierbehandeling de mogelijke subsidiemogelijkheden voor structurele aanpassingen aan ventilatie en verluchting.

Het agentschap maakte ook deel uit van de werkgroep ventilatie binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming.

Oscar Romerocollege - Dendermonde © AG Real Estate

AGION

Koning Albert II Laan 15, 1210 Brussel

Telefoon: 02 221 05 11

www.agion.be